

**TRAKŲ LOPŠELIO – DARŽELIO „EŽERĖLIS“
 DIREKTORIAUS 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Trumpas lopšelio-darželio pristatymas

Trakų lopšelis-darželis „Ežerėlis“, kodas – 19646616, adresas - Birutės g. 38, Trakai, LT - 21106, tel. numeris (8-528) 55300, elektroninis paštas - ezerelisd@gmail.com, internetinė svetainė - trakuezerelis.lt.

Pagrindinės veiklos sritys: ankstyvasis, ikimokyklinis, priešmokyklinis vaikų ugdymas.

Direktorė Virginija Ilginytė, pedagoginis stažas 37, vadybinis – 28 metai, II vadybos kvalifikacinė kategorija.

2017 metų vaikų skaičius (fiksuoiant metų vidurkį).

Grupių skaičius		Ugdytinių skaičius (vidurkis)		
2017 m. gruodžio 31d.		2017 m. gruodžio 31 d.		
6		118		
1 priešmokyklinio ugdymo	5 ikimokyklinio ugdymo	15 ankstyvojo amžiaus	30 priešmokyklinio amžiaus	74 ikimokyklinio amžiaus
Iš jų specialiųjų poreikių		1	10	19

Vienam ikimokyklinio ugdymo programos vaikui 2017 metais tenkanti lėšų suma – 3500 €, vienam priešmokyklinio ugdymo programos mokiniui - 3370 €.

2017 metais, atleistų nuo mokesčio už neformalųjį švietimą, vaikų skaičius.

Vaikų skaičius	Moka už maitinimo paslaugas 100%	Moka už maitinimo paslaugas 50%	Nemoka už maitinimo paslaugas
119	87	31	1

Darbuotojai.

Administracijos darbuotojai (direktorius, pavaduotojas ugdymui, pavaduotojas ūkiui, vyr. buhalteris)		Pedagogai (auklėtojai, priešmokyklinio ugdymo pedagogas, logopedas, , socialinis pedagogas, muzikos mokytojas)		Kiti darbuotojai (vaikų slaugytojas, maisto sandėlininkas, auklėtojų padėjėjas, virėjas, pagalbinis darbininkas, mokytojo padėjėjas, kiemsargis)	
Skaičius	Pareigybės	Pareigybės	Skaičius	Pareigybės	Skaičius
4	4	14,75	14	15,5	12
Bendras pareigybių skaičius:28,17					

Pagrindiniai lopšelio-darželio ugdymo veiklą leidžiantys vykdyti dokumentai:

1. Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ žemės sklypo planas, registruotas Valstybiniame Registrų centre 2006-05-15.
2. Leidimas-higienos pasas, išduotas 2014-11-13. Galiojimo laikas neribojamas.
3. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimas, išduotas 2010-01-22. Galiojimo laikas neribojamas.
4. Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ pastato kadastrinė byla, registruota 2014-02-19.

5. Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ registracijos pažymėjimas, įregistruotas Juridinių asmenų registre, kodas 190646616.

6. Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ nuostatai, registruoti Juridinių asmenų registre 2012 metais.

2017 m. gautų tikslinių lėšų išlaidos.

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Patvirtintas planas su patikslinimais (tūkst. €)	Gauti asignavimai (tūkst. €)	Kasinės išlaidos (tūkst. €)	Finansavimo šaltiniai
1.	Darbo užmokestis	120,7	120,7	120,7	SB
		93,1	93,1	93,1	MK
2.	Socialinio draudimo įmokos	37,5	37,5	37,5	SB
		28,92	28,92	28,92	MK
3.	Mityba	37,7	37,7	37,7	Spec. programos
		4,6	4,6	4,6	SB
4.	Ryšių paslaugos	0,8	0,8	0,8	SB
5.	Spaudiniai	2,0	2,0	2,0	MK
6.	Kitos prekės	7,3	7,3	7,3	Spec. programos
		7,8	7,8	7,8	MK, SB
7.	Kvalifikacijos kėlimas	0,7	0,7	0,7	SB
		0,9	0,9	0,9	MK
8.	Komunalinės paslaugos	18,5	18,5	18,5	SB
9.	Kitos paslaugos	0,5	0,5	0,5	Spec. programos
		Ilgalaikio turto remontas	43,5	43,5	43,5
10.	Ilgalaikis turtas	1,5	1,5	1,5	Spec. programos
		2,6	2,6	2,6	SB, MK
Iš viso: 408,62		47,0	46,5	46,5	Spec. programos
		235,7	235,7	235,7	SB
		125,92	125,92	125,92	MK

2017 m. asignavimai ir finansavimo šaltiniai.

Eil. Nr.	Lėšų šaltiniai	Gauta (tūkst. €)	Išlaidos (tūkst. €)
1.	2% pajamų mokesčio parama	1,7	1,66
2.	Pieno ir vaisių programų parama	3,3	3,3
3.	Sveikatos priežiūros finansavimas	-	-
4.	Nemokamas maitinimas	0,05	0,05
5.	Kiti šaltiniai (Tėvų parama)	-	-
	Iš viso	5,05	5,01

Veiklos (strateginio, metų veiklos planų) rezultatai

Dirbome vadovaudamiesi lopšelio-darželio 2014-2017 metų strateginiu bei 2017 m. veiklos planais. Įgyvendinome numatytus 2017 m. strateginius ir metų veiklos uždavinius bei tikslus. Daugiausia dėmesio skyrėme vaikų ugdymo kokybei, ugdymo turiniui, kūrybiškumui, saviraiškai, sveikatai bei edukacinių aplinkų kūrimui. Ugdymo turinys buvo planuojamas ir koreguojamas, atsižvelgiant į darbo grupių iniciatyvas bei atsižvelgiant į esamą situaciją, vaikų poreikius.

2017 metų pasiekimai:

- vykdėme nuoseklų ir kokybišką ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymą;
- toliau siekėme vaikų ugdymo kokybės. Analizavome planavimą, ugdymo turinį pagal amžiaus tarpsnius, vaikų pasiekimus, pažangą, atsižvelgdami į vaiko gebėjimus, individualią raišką.

Tobulinome vaikų pasiekimų vertinimo sistemą. Kokybės siekėme per tradicijų puoselėjimą, naujovių taikymą (atvirų veiklų analizę, diskusijas, aptarti metodai, formos, tobulinta kvalifikacija, pedagogai Metodinėje grupėje analizavo veiksmingų ugdymo ir refleksijos metodų panaudojimą, dalinosi darbo patirtimi);

- teikėme pedagoginę, socialinę bei psichologinę pagalbą ugdytiniams ir jų tėvams (specialistų konsultacijos tėvams, individualūs pokalbiai, visuotiniai tėvų susirinkimai, kurių metu buvo pristatyti specialistų, lopšelio-darželio administracijos ir pedagogų veiklos kryptys, paskirtis);
- atnaujinome ir sukūrėme naujas, ugdymą skatinančias edukacines aplinkas lopšelio-darželio patalpose ir lauke (atliktas iš SB kiemo asfaltinės dangos, pavėsinių stogų keitimas ir kiti darbai);
- toliau tęsėme partnerystės ir bendradarbiavimo su tėvais, socialiniais partneriais veiklą (bendros popietės, akcijos, išvykos, dalinimasis darbo patirtimi);
- sudarėme vaikams galimybę rinktis įvairių papildomą veiklą (dailė, anglų kalba, sportas, šokis);
- daug dėmesio skyrėme subalansuotai ir sveikai vaikų mitybai. Valgiaraščius sudarome vadovaudamiesi naujausiomis mitybos organizavimo ikimokyklinėse įstaigose rekomendacijomis. Dalyvaujame ES „Pienas vaikams“, bei „Europos vaisių vartojimo užtikrinimas mokyklose“ programose;
- aktyviai dalyvavome rajono, miesto renginiuose, pvz. miesto šventėje, rajono skaitovų konkurse, „Dainų dainelė“ konkurse, akcijose, pvz. „Bėgu 2017“, „Darom“ ir kt.;
- tobulinome teisinę bazę. Parengėme naujas, veiklą reglamentuojančias, tvarkas ir koregavome ankstesnių metų vidaus administravimą reglamentuojančius dokumentus.

Organizavome ir atlikome vidinį RVASVT bei lopšelio-darželio vidinį veiklos įsivertinimą. Pradėjome giluminį 4 srities „Parama ir pagalba šeimai“ pagalbinio rodiklio 4.2.2. Vaiko asmeninės raiškos tenkinimas veiklos įsivertinimą.

Numatytus planus įgyvendinti padėjo savivaldos institucijos. Mokyklos taryba, Mokytojų taryba, Metodinė grupė, Vaiko gerovės ir Mokytojų atestacijos komisijos aktyviai dalyvavo sprendžiant lopšelio-darželio veiklos klausimus. Mokyklos taryba sprendė lopšelio-darželio bendruomenės problemas, teikė pasiūlymus dėl vaikų saugios ir sveikos aplinkos kūrimo, švietimo pagalbos paslaugų teikimo užtikrinimo. Mokytojų tarybos posėdžiuose nagrinėjo ugdymo kokybės esamą padėtį, ugdymo kokybės gerinimo galimybes, efektyvių edukacinių aplinkų sukūrimą, ugdomosios veiklos planavimą ir kt. Metodinės grupės pasitarimų metu didelis dėmesys buvo skirtas aktyviai vaiko veiklai lauke, gerosios darbo patirties sklaidai, praktinei veiklai, vaikų pažangos bei pasiekimų vertinimui. Bendradarbiavimas su savivaldos institucijomis padėjo sėkmingai įgyvendinti strateginio ir metų veiklos planų tikslus ir uždavinius.

Lopšelio-darželio teikiamų paslaugų rūšys

Vykdomas ikimokyklinis ugdymas, pagrindinė programa - Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ ugdymo programa „Mano pasaulis“ ir priešmokyklinis ugdymas, programa -. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa. Integruotos kitos programos bei projektai: „Ikimokyklinio amžiaus vaikų saugios gyvenamosios įgūdžių ugdymo programa“, „Auginu gyvybės medį“, tarptautinė programa „Zipio draugai“ (priešmokyklinėje grupėje), prevencinė „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“, „Gyvenimo įgūdžių ugdymas“, „Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo“ programos, sveikos gyvenamosios įtvirtinimo programos: „Aktyvus vaikų poilsis“, „Taisyklinga laikysena“, „Plokščiapėdystės profilaktika“, „Dantukų priežiūros abėcėlė“, „Judėjimas–sveikata“, „Sveiki dantukai“. Siekėme, kad visos įgyvendinamos programos derėtų ir papildytų viena kitą, kad garantuotų ugdymo tęstinumą.

Organizavome tradicines ir netradicines šventes („Margučių“ šventė, Lietuvos gimtadienis, eilėraščių konkurso I ir II etapai, „Kaziuko mugė“, Užgavėnės „Kanapinio ir Lašininio išdaigos“, „Gandrinės“, Tolerancijos diena, Žemės diena, Mamos diena, Mažojo varpelio, Rudenėlio šventė, Medžio puošimo šventė, Adventinės vakaronės, Kalėdiniai renginiai, „Lik sveikas darželi“, „Vaikystės“ šventė ir kt.). Organizavome rajoninį skaitovų konkursą „Po gimtinės stogu“. Dalyvavome akcijoje „Savaitė be patyčių“, akcijoje „Sveikas vaikas-laimingas vaikas“ skirtoje Pasaulinės sveikatos dienos paminėti, masinis bėgimas „AŠ BĖGU- 2017“, visuotinėje pilietinėje akcijoje „Atmintis gyva, nes liudija“, „Vasario 16-ąją švęsk išradinai“, pilietinėje iniciatyvoje „Gyvasis tautos žiedas“, respublikinėje akcijoje „Darom 2017“,

akcijoje „Mes globojam paukšteliu“, „Iškelkim po inkilėlį“. Dalyvaujame tarptautiniame ERASMUS+ KA2 Strateginių partnerystės projekte „Sveikatai palankios mitybos inovatyvaus mokymo metodologijos vystymas ir praktika ikimokykliniame ir pradiniam ugdyme“ (HealthEDU) ir organizavome Europos sveikos mitybos dienos renginius: „Sveikatai palanki mityba“, „Sveikatai palankių patiekalų receptų paštas“, „Vaikų piešinių konkursas tema, susijusia su sveika mityba“, „Pasaulinė vandens diena“. Organizavome „Vaisių ir daržovių šventę“ pagal programą „Vaisių vartojimo skatinimas ugdymo įstaigose“. Dalyvavome TVDG 7 klasės projekto „Geras darbas Lietuvai“ renginyje. Organizuotos edukacinės programos: „Kazio potėpiai“, „Stebuklingas maišelis“, „Puodynėlė“, „Lietuvos šalėlė“, „Per Vilniaus miestelį“, edukacinis užsiėmimas „Pilialaukyje“ - „Kūčiukų ir meduolių kepimas“.

Dalyvavome Lietuvos liaudies kūrybos atlikėjų konkurse „Tramtatulis“, „Dainų dainelė“ konkurse, rajoniniame ture ir buvom pakviesti į zoninį turą Šalčininkuose.

Organizavome pramogas vaikams: „Paukšteliai reikia namelio“, „Mažoji eismo abėcėlė“, „Visi žiedai tau mamyte“, sportinę pramogą su tėvais, „Kad dantukų neskaudėtų“, „Medžių puošimo šventė“, muzikinę pramogą „Kelionė prie eglės“, „Lietuvos šalėlė“, „Per Vilniaus miestelį“.

Vykdėme grupių projektus: „Paukšteliams reikia namelio“, „Sveiki ir gražūs dantukai“, „Kvieskim knygą į svečius“, „Mano pasakėlės“, saugaus eismo projektą „Saugiai keliauju“, Europos atliekų mažinimo savaitės projektą „Paprastas, bet ne prastas“.

Su vokalinės grupės koncertine programa dalyvavome Trakų miesto šventėje „Trakų vasara 2017“, dalyvavome Europos dienos šventėje, Vaikystės šventėje Trakų kultūros rūmuose, Vilniaus apskrities ikimokyklinių įstaigų šventėje „Futboliuko fiesta“, skirtoje vaikų gynimo dienai paminėti, Lietuvos futbolo federacijos (LFF) stadione. Dalyvavome Kalėdinių žibintų kompozicijų konkurse „Trakai – senovinių žibintų kraštas 2017“.

Dalyvavome Tarptautiniam B. Petchenik vardo vaikų žemėlapių piešinių konkursui „Mums patinka žemėlapiai“, konkurse „Laimėkite šiltnamį savo vaiko darželiui“.

Organizavome vaikų išvykas ir ekskursijas: į Trakų pilį, Trakų paštą, Trakų istorijos muziejų, Trakų kultūros rūmus, Trakų pradinę mokyklą, ūkį „Alpakos Trakai“, Angelų kalvą, Vilniaus žaislų muziejų, Gedimino pilį, Trakų vaikų ir Trakų viešąją bibliotekas, keramikos dirbtuves, edukacinės išvykos: į Trakų pilį, dalyvauti spektaklyje „Voro vestuvės“, į Trakų amatų centrą „Duonelės kepimo edukacinė programa“, „Audimo edukacinė programa „Nepabuvus audėjėle...“, „Muilo gamyba“.

Teikėme logopedo paslaugas. Mokslo metų pradžioje kalbos ir komunikacijos sutrikimai buvo nustatyti 32 vaikams. Pagalba buvo teikiama 25 ugdytiniais (20 ugdytinių turintys fonetinius kalbėjimo sutrikimus, 2 ugdytiniai turintys sulėtėjusią kalbos raidą ir 3 - kompleksinį raidos sutrikimą). Kalba ištaisyta 4 vaikų, kitiems kalbos ir kalbėjimo sutrikimai pašalinti dalinai.

Taikėme vaikų poreikių specifiką atitinkančius pagalbos būdus. Su vaikais, turinčiais emocinių elgesio sutrikimų, dirbo socialinis pedagogas.

Visą veiklą orientavome į vaikų pažangos ir pasiekimų kokybę bei individualių poreikių ir gebėjimų tenkinimą.

2017m. atlikome tėvų apklausą dėl teikiamų paslaugų kokybės. 75 proc. apklaustųjų, lopšelyje-darželyje teikiamas paslaugas įvertino labai gerai, 35 procentai - gerai.

Vadovo indėlis, tobulinant lopšelio-darželio administravimą

Savo veiklą sutelkiau į ugdymo(si) proceso valdymą, ugdymo turinio vadybą, edukacinių aplinkų kūrimą ir tobulinimą, vaikų saugumo užtikrinimą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą ir švietimą, efektyvų paskirtų asignavimų panaudojimą, lopšelio-darželio bendruomenės švietimą šiuolaikinėmis švietimo ir vadybos tendencijų klausimais, lopšelio-darželio kultūros puoselėjimu ir įvaizdžio formavimo nuostatomis. Vykdyčiau pareigybės apraše numatytus reikalavimus, organizavau lopšelio-darželio darbą vadovaudamasi lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Daug dėmesio skyrčiau savišvietai, vadybinių kompetencijų tobulinimui (82 kvalifikacijos kėlimo akademinės valandos). Skatinau pedagogus kelti kvalifikaciją ir skleisti gerąją darbo patirtį (dalyvavo 482 valandų seminaruose).

Tęčiau veiklą planuojant ir vykdant lauko žaidimo aikštelių atnaujinimą bei naujų centrų įrengimą (papildyta lauko įrengimais). Savivaldybės lėšomis atliktas kiemo remontas (pakeista asfalto danga, pavėsinių stogai, dalis aikštelių išlieta gumine, vaikų saugumą garantuojančia, danga). Toliau rūpinasi

materialinės bazės stiprinimu. Įsigyta baldelių, žaislų, žaidimų vaikų kompetencijų ugdymui bei kūrybiškumui skatinti, sporto inventorius ir kt.. Nupirkti 2 kompiuteriai, 1 spausdintuvas, virtuvėje naujos pjaustymo lentos, skardos. Darbuotojai aprūpinti darbo priemonėmis ir įrankiais, atnaujinta buitinė įranga ir kt. Toliau inicijuojau funkcionalios ugdomosios aplinkos kūrimą.

Tęsiai komandinio darbo metodo taikymą, siekiant kokybiško lopšelio-darželio darbo organizavimo ir vykdymo (numatant metų veiklos planą, atliekant lopšelio-darželio veiklos įsivertinimą, bendradarbiaujant su tėvais ir socialiniais partneriais rajone ir už jo ribų, vykdant veiklos sklaidą, rengiant įvairius renginius bei dalyvaujant konkursuose ir pan.).

Toliau, siekiant ugdymo kokybės, daug dėmesio skyriau darbuotojų ir tėvų švietimui (susirinkimai, informaciniai lankstinukai, parodos), vaikų ugdymo, sveikatos priežiūros, darbuotojų ir vaikų saugos ir sveikatos, mitybos organizavimo, bendradarbiavimo bei kitais klausimais.

Inicijavau 2017 metų veiklos įsivertinimą pagal metų veiklos planą, ugdymo bei strateginio plano įgyvendinimą bei giluminio įsivertinimo atlikimą 4 srityje - Parama ir pagalba šeimai. Įsivertinimo rezultatai apibendrinti, pristatyti bendruomenei, panaudoti rengiant metų veiklos planą. Savivaldos institucijų veikla organizuojama vadovaujantis šių institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Siekiau užtikrinti vaikų saugumą. Taikomos prevencinės priemonės, kuriama saugi aplinka padėjo išvengti nelaimingų atsitikimų.

Skatinau darbuotojus veiksmingai ir funkcionaliai išnaudoti vidines ir išorines edukacines aplinkas, siekiant kokybiško vaikų ugdymo, susitelkiant į vaikų saviraiškos ir kūrybiškumo skatinimą.

Inicijavau lopšelio-darželio veiklos ir valdymo išteklių būklės analizę, garantavau jų optimalų valdymą ir naudojimą. Leidau įsakymus ir kontroliavau jų vykdymą.

Inicijavau ir organizavau pedagogams kvalifikacijos kėlimo seminarus.

Skatinau lopšelio-darželio bendruomenę dalyvauti bendruose projektuose, programose, atstovauti lopšeli-darželį įvairiuose kultūriniuose renginiuose. Inicijavau lopšelio-darželio ikimokyklinių ir priešmokyklinių grupių pedagogų gerosios darbo patirties sklaidą Trakų rajono metodiniuose renginiuose.

Iniciavau lopšelyje-darželyje naujų informacinių ir komunikacinių technologijų diegimą (interaktyvi lenta, lopšelio-darželio feisbukas ir kt.)

Iniciavau bendradarbiavimo su esamais socialiniais partneriais veiklą.

Iniciavau kiekvienais metais būsimų pirmokų bei jų tėvų susitikimą su Trakų pradinės mokyklos administracija ir pedagogais.

Sistemiškai vykdžiau lopšelio-darželio veiklos priežiūrą, inicijavau ir dalyvavau nepedagoginių darbuotojų metų veiklos vertinime ir užduočių formavime.

Parengiau dokumentus, reglamentuojančius naujo Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo, patvirtinto 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198, įgyvendinimą.

Žmoniškųjų, materialių ir finansinių išteklių valdymas

Lopšelyje-darželyje suformuotas stabilus, daug metų nesikeičiantis, kvalifikuotų, ilgametę darbo patirtį turinčių pedagogų bei aplinkos personalo kolektyvas, žinantis savo teises ir pareigas, sąžiningai ir kvalifikuotai atliekantis savo darbą, bendradarbiaujantis ir priimančias racionalius sprendimus. Pradėjo dirbti (0,75 etato) socialinis pedagogas, kuris prisidėjo prie ugdymo kokybės gerinimo, ypač vaikų socializacijos srityje. Personalo valdymo politika lopšelyje-darželyje skaidri, taikomi komandinio darbo metodai. Žmoniškųjų, materialių ir finansinių išteklių valdymą vykdžiau vadovaudamasi lopšelio-darželio strateginiu bei 2017 metų veiklos planais. Lopšelyje-darželyje be vadovų dirba 12 pedagogų. Vidutinis amžius - 49 metai. Kvalifikacinės kategorijos: 5- metodininko, 5- vyr. auklėtojo, 2- auklėtojo. 10 pedagogų dirba pilnu krūvių, 2 - 0,75 pareigybės. Pedagogams buvo sudarytos sąlygos tobulinti kvalifikaciją, vidutiniškai viena pedagogė per metus buvo 5 dienas kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Pedagogai aktyviai dalijosi gerąja darbo patirtimi, rengė projektus bei juos vykdė. Vyko mokslo metų pedagogų veiklos įsivertinimas ir vertinimas, pasitelkiant veiklos analizės lenteles ir pokalbį.

Parengti nauji ir koreguoti ankstesnių metų pagrindiniai vidaus administravimą reglamentuojantys dokumentai. Sistemingai stebėtos, vertintos ir analizuotos pedagogų kompetencijos pagal sukurtą lopšelio-darželio sistemą. Visa sukaupta medžiaga apie pedagogo metodinę veiklą, patirties sklaidą,

planų, programų vykdymą, veiklos dokumentų priežiūrą, kontrolę ir analizę aptariama savivaldos institucijų posėdžiuose.

Lopšelis-darželis metus baigė be skolų. Materialiniai ir finansiniai ištekliai buvo tvarkomi tikslingai, taupiai, racionaliai.

Problemos, susijusios su lopšelio-darželio veikla

1. Nepilnai įrengtos žaidimų aikštelės.
2. Nepakankama materialinė darbuotojų motyvacija (per maži atlyginimai).
3. Didėjančios vaikų elgesio problemos.
4. Pagalbos vaikui specialistų trūkumas (psichologo).

Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ direktorė

Virginija Ilginytė

PRITARTA

Trakų lopšelio-darželio „Ežerėlis“ mokyklos tarybos posėdyje
2018 m. vasario 14 d. protokolas Nr. 2.